หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

การใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรต ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายฤทธิ์ ตาลี

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ คร.วรทัศน์ อินทรัคคัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ คุษฎี ณ ลำปาง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ คร.ธนะชัย พันธ์เกษมสุข อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เทคนิค วิธีการ ใช้โมโนโพแทสเซียม ฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตผลิตลำไขนอกฤดู เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะส่วน บุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กับระบบการจัดการผลิตลำไขนอกฤดูและวิธีการผลิตลำไขนอก ฤดู และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตผลิตลำไขนอกฤดูของเกษตรกรในตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่โดยใช้ แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด (Close – ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open – ended Questions) ศึกษาการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตผลิตลำไข นอกฤดู องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไขนอกฤดู ตลอดจน ปัญหา และอุปสรรค ของ เกษตรกรจำนวน 282 ราย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อ หาค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46 ปี มีจำนวนสมาชิกใน ครอบครัวเฉลี่ย 3.15 คน มีสถานภาพการสมรสคือสมรส มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา มี พื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 15.61 ไร่ มีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 200,445.00 บาท/ปี มีรายได้ ภาคการเกษตรเฉลี่ย 110,445.00 บาท/ปี เป็นรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 90,000.00 บาท/ปี เกษตรกรมีพื้นที่ในการผลิตลำไขนอกฤดูเฉลี่ย 11.44 ไร่ มีประสบการณ์ในการผลิตลำไขนอกฤดูเฉลี่ย 6.90 ปี มีการจัดจำหน่ายผลผลิตลำไขนอกฤดูด้วยการมีบริษัทรับซื้อ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไขนอกฤดู ในกรณีที่เคยได้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เคยได้รับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไขนอกฤดูจำนวน 1 ครั้ง เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร จำนวน 1 ครั้ง โดยสูงสุดไม่เกิน 3 ครั้ง และมีประสบการณ์ดูงานทางด้านระบบการผลิต ลำไขนอกฤดู จำนวน 1 ครั้ง

รูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรต ค้วยการให้สารทางคิน โดยวิธีการผสมน้ำราด ได้แก่ การให้ต้นลำไยมีการแตกใบใหม่อย่างน้อย 1-2 ชุดขึ้นไปถึงจะทำการราคสารโพแทสเซียมคลอเรตการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และไม่ใส่ปุ๋ยคอก หลังจากราดสารวันแรกจนถึงการออกดอกรูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟต ร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตด้วยการด้วยการฉีดสารเข้าทางกิ่ง-ลำต้น พบว่า มีเพียงเกษตรกรน้อย กว่า ร้อยละ 10 นิยมใช้วิธีการนี้ รูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตด้วยการฉีดพ่นทางใบ พบว่า ได้แก่ทำการฉีดสารโพแทสเซียมคลอเรตพ่น ในช่วงที่มีใบแก่เท่านั้น (ระยะ 4-8 สัปดาห์หลังการแตกใบอ่อนหรือ 45-60 วัน) การให้น้ำสม่ำเสมอ โดยไม่ปล่อยให้คินแห้ง ไม่ผสมสารโพแทสเซียมคลอเรตเกินอัตราที่กำหนดหรือที่แนะนำ

ลิ**บสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม**่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

The MAI

Independent Study Title Using Mono Potassium Phosphate with Potassium Chlorate for

Off-season Longan Production in Ban Tan Sub-district, Hot

District, Chiang Mai Province

Author Mr. Rit Talee

Degree Master of Science (Agricultural Extension)

Advisory Committee Assoc. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn Advisor

Assoc. Prof. Dusdee Nalampang Co-advisor

Lect. Dr. Tanachai Pankasemsuk Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of the study were to examine the technical aspects of using monopotassium phosphate with potassium chlorate for off-season longan production, to study personal characteristics, economic and social factors, management systems, and methods of producing off-season longan production and to identify problems and barriers to the use of monopotassium phosphate and potassium chlorate production of off-season longan by 282 farmers in Ban Tan, Hot District in Chiang Mai by using close-ended and open-ended questions. Then analyze the data using statistical software to find the average, minimum, maximum, and standard deviation to determine the relationship between the independent variables which were the basic characteristics of individual, economic and other factors.

The study finds that most farmers are male and their average ages are 46 years old, the average number of family members are 3.15 people, their marital statuses are married, high school education, average total area of agricultural holdings are 15.61 acres, average total income is 200,445.00 baht per year, the average income from agriculture is 110,445.00 baht per year, and the average non-agriculture income is 90,000.00 baht per year. The off-season longan farmers have 11.44 hectares of land to grow the off-season longan and they have had experiences in the off-

season longan production in average 6.90 years. Longan are distributed by a company buying the off-season fruits. The study found that the majority of farmers had never received training in the off-season longan production system but those who have been trained before got a chance at training just once. They have contacted agricultural extension officers between one and three times and have had the opportunity to visit and experience off-season production farms once.

The procedure for the use of monopotassium phosphate and potassium chlorate is to add the mixture to the soil by watering the plants until the plants have sprouted leaves for the second time then start to give Potassium chlorate to the plants. Water the plants regularly and do not use manure until the first day of flowering. The procedure for the use of monopotassium phosphate and potassium chlorate is to inject the substance into the branches and the trunk, however less than 10 percent of the farmers do so. They inject the substance right into the leaves of the plants only when the leaves are old enough (4-8 weeks after the bud stage or 45-60 days). The right way to use potassium chlorate is to water the plants regularly without letting the soil dry and to not mix the potassium chlorate in excess of the prescribed or recommended amount.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved